



**Na Elder D. Todd Christofferson**

No te Pūpū no te Tino Ahuru ma Piti Aposetolo

# Te Ti'a-faahou-raa o Iesu Mesia

*O Iesu no Nazareta te Taraehara tei ti'a faahou mai, e te faa'ite papū nei au i te mau mea atoa e pee nei i te ohipa no To'na Ti'a-faahou-raa.*

**E**mana'o pau rahi e te hepohepo tei ma'iri i ni'a i Ta'na mau pīpī a mamae ai e a pohe ai Iesu i ni'a i te satauro e a tuuhia ai To'na tino pohe i roto i te menema. Noa'tu â te mau parau pinepine a te Faaora no ni'a i To'na pohe e To'na ti'a-faahou-raa i muri iho, aita ratou i maramarama. Atira noa'tu, fatata roa te avatea pōiri no To'na faasatauroaahia i te hope, e e hiti mai te po'ipo'i oaoa no To'na Ti'a-faahou-raa. Aita râ teie oaoa i ite-papū-hia maoti te taime a ite mata roa ai ta'na mau pīpī i te Ti'a-faahou-raa, i taa ore atoa ho'i ratou i na melahi i te parau-matamua-raa mai e, ua ti'a mai Oia—inaha, a tahi ra teie huru ohipa i te tupu.

Po'ipo'i roa mai Maria i Magadala e te tahi pupu vahine faaroo rahi i te menema o te Faaora, i tera ra sabati, no te afa'i mai i te tahi raau noanoa e te mono'i no te faaoti roa mai i te faatahinuraa tei haamatahia i te taime a tuu-vave-hia ai te tino o te Fatu i roto i te menema hou te Sabati. I tera po'ipo'i o te mau po'ipo'i, e menema matara te tia'i ra ia ratou, ua tura'ihia te ofa'i, e e piti melahi tei parau e :

« Eaha outou i imi ai i tei ora i te vairaa o te pohe ?

« A haere mai na, a hi'o i te vairaa o te Fatu ra.

« A haere oioi na orua a parau atu i ta'na mau pipi, e ua ti'a faahou oia mai te pohe mai ».<sup>2</sup>

Mai tei anihia e na melahi, ua hi'o o Maria i Magadala i roto i te menema, e mai te huru râ e, te mea noa ta'na i tap'e'a mai, oia ho'i ia, aita faahou te tino o te Fatu. Ua horo oia e faa'ite i te mau aposetolo, e i te iteraa'tu oia ia Petero raua o Ioane, ua na ô a'era oia ia raua, « Ua hopoi-ê-hia e ratou te Fatu i te menema ra i rapae, e aore matou i ite i te vahi i vaiihohia'i oia e ratou ra ».<sup>3</sup> Ua horo Petero raua o Ioane i tera vahi no te ite mata roa'tu, e oia mau, aita faahou â te tino i roto i te menema, e « te ahu vehi ra i te vai-noa-raa... e te ahu i vehihia i ta'na upoo ra... i tiafetuhia ia e vaiho-ê-hia i te vairaa ê ».<sup>4</sup> E au e, o Ioane tei maramarama matamua i te poro'i hanahana o te ti'a-faahou-raa. Te papa'i nei oia e, « ite ihora oia e faaroo atura », no te tahi râ mau pu'eraa, i tera taime, « aore â ho'i ratou i ite i te parau i papa'ihia ra e, e ti'a faahou mai [Iesu] ia pohe ra ».<sup>5</sup>

Ua faaru'e Petero e Ioane i tera vahi, faaea noa mai nei Maria ma te oto. I tera taime, ua ho'i mai na melahi i reira e ua ui marū ia'na, « Eaha oe i oto ai, e tera ra vahine ? Ua

« Aore oia i ô nei, ua ti'a ia i ni'a ; a haamana'o i ta'na i parau mai ia outou ia'na i parahi i Galilea ra,

« A na ô mai ai ra e, E tuuhia te Tamaiti a te taata nei i te rima o te feia rave hara, e faasataurohia, e e ti'a faahou ia tae i te ru'i toru ra ».<sup>1</sup>





parau atura oia ia raua, No tau Fatu i hopoî-ê-hia e ratou nei, e aore au i ite i te vaiihoraahia e ratou ra ». <sup>6</sup> E i taua taime ra, te ti'a noa ra te Faaora tei ti'a faahou mai i muri ia'na, e ua parau atura, « E tera ra vahine, eaha oe i oto ai ? o vai ta oe e imi na ? Parau a'era oia e o te taata faaapu ra, e ua na ô atura ia'na, E hoa, na oe oia i hopoi ê ra, e faa'ite mai oe i te vaiihoraahia oia e oe na, e na'u oia e tii atu e hopoi ê ». <sup>7</sup>

Ua papa'i Elder James E. Talmage e : « O Iesu ta'na i paraparau atu, to'na Fatu here, aita râ oia i ite. Hoê noa parau mai roto mai i To'na vaha tei faataui i to'na oto ahoaho ei popou rahi. 'Ua parau maira Iesu ia'na, E Maria'. Te reo, to'na ta'iraa, to'na navenave, o ta'na i faaroo e i here i tera ra mau mahana na mua'tu, ua faateitei te reira ia'na mai te hohonuraa o to'na hepohepo, i reira oia i te mureraa. Neva a'era oia e ite ihora i te Fatu. E no to'na popou rahi, toro atura oia i to'na na rima no te tauahi Ia'na, e te parau ana'e, te parau arue, i matara mai, oia ho'i, 'E Raboni', te auraa ra, To'u Fatu here ». <sup>8</sup>

E no reira, ua riro mai teie vahine ei vahine haamaitaihia, e o oia te tino tahuti matamua tei ite matamua e tei paraparau i te Mesia tei ti'a faahou mai. E i te roaraa o taua mahana ra, ua fa Oia ia Petero i Ierusalem a ; <sup>9</sup> i na pipi toopiti i ni'a i te e'a no Emausa ; <sup>10</sup> e i te ahiahi i e ahuru aposetolo e te vai atura ma te fa ta'ue noa i rotopu ia ratou e ma te parau e, « A hi'o mai na

i tau rima e tau avae ; o vau mau â ; a fafa mai na ia ite ; aita o te varua e io e te ivi mai to'u nei ». <sup>11</sup> Ei reira, no te haapapû-roa-raa ia ratou, « aore â ratou i faaroo i te oaoa e te maere », <sup>12</sup> ua amu Oia i te i'a tunu paa e te merikerio i mua ia ratou ra. <sup>13</sup> I muri mai ua a'o Oia ia ratou e, « Ei ite ho'i outou no'u i Ierusalem nei e Iudea'toa ho'i e ati noa'e, e Samaria, e tae noa'tu i te hopea o te fenua ra ». <sup>14</sup>

I piha'i atu i teie mau faa'iteraa papû i Ierusalem ra, te vai atoa nei te ohipa taviniraa faito ore a te Fatu i te mau taata i tahito ra, i te mau pae too'a o te ra o te ao. I te vahi ra no Bounetifula, ua pou mai Oia mai ni'a mai i te ra'i e ua titau i te nahoa rahi tei haaputupu, e 2 500 ti'ahapa taata, ia haere mai ratou, hoê i muri mai i te tahi, ia hope te taatoaraa i te haere mai, e ia toro mai i to ratou rima i To'na ao'ao e ia fafa i te mau tapa'o o te naelo i roto i To'na na rima e To'na na avae. <sup>15</sup>

« E hope roa a'era ratou i te haere e te ite mata i te reira, ua pii noa'e ratou ma te aau hoê, i te na ôraa e,

« Hosana ! Ia maitai te i'oa o te Atua Teitei ! E ua ma'iri ihora ratou i te pae avae no Iesu, haamori atu ai ia'na ». <sup>16</sup>

Te faa'ite nei te Ti'a-faahou-raa o te Mesia e, e mea taa ê To'na ora e e mea mure ore. « Mai te Metua ra, e ora to'na tei roto ia'na iho, ua horo'a mai ho'i oia i to te Tamaiti, ei ora'toa to'na i roto ia'na iho ». <sup>17</sup> Ua parau Iesu :

« I here mai ai tau Metua ia'u, o vau e horo'a i to'u ora, e a rave faahou atu ai.

« Aore roa e taata e riro ai ia haru, na'u ihora e horo'a noa'tu. E ti'a ia'u ia horo'a, e e ti'a ho'i ia'u ia rave faahou ». <sup>18</sup>

Aita te Faaora i raro a'e i te titauraa a te maa e te pape e te mata'i aho e te tahi noa'tu mea, te tahi noa'tu mana e aore râ taata no te ora. No te mea o Oia Iehova e te Mesia, o Oia atoa ia te Te vai nei au rahi, te Atua e vai ia'na noa. <sup>19</sup> No te parau ohie, te vai nei Oia e e vai noa'tu Oia e a muri noa'tu.

Na roto i Ta'na Taraehara e To'na Ti'a-faahou-raa, ua upooti'a Iesu Mesia i ni'a i te mau tuhaa atoa o te Hi'araa. Ua riro atura te pohe pae tino ei pohe taime poto, e tae noa'tu i te pohe pae varua, e hopea to'na, i te mea e, e ti'a faahou â te taata atoa i mua i te aro o te Atua, no te tahi a'e taime poto, ia haavâhia ratou. E ti'a ia tatou ia roaa te ti'aturi hope e te ti'aturiraa tamau i roto i To'na mana no te upooti'a i te hoê noa'tu mea e ia ho-mai-hia te ora mure ore.

« Mai te pohe ho'i i noaa i te taata ra, no te taata'toa e noaa'i te ti'a faahou i te feia i pohe ra.

« Mai te taata i hope i te pohe ia Adamu, e hope atoa i te faaorahia e te Mesia ». <sup>20</sup>

Ia au i te parau a Elder Neal A. Maxwell : « Na roto i te upoti'araa te Mesia i ni'a i te pohe ua hope te vairaa atâta o te utuafare taata. I teie nei râ, te toe mai, o te vairaa atâta ia no te taata iho, e e ti'a atoa ia tatou ia faaorahia mai i te reira na roto i te peeraa i te mau haapiiraa a te taata tei faaora ia tatou paatoa i te haamouraa rahi ». <sup>21</sup>

No To'na pahonuraa i te mau titauraa a te parau ti'a, tei roto atura te Mesia i te vahi no te parau ti'a ; e aore râ e ti'a roa paha ia parau e, o Oia te parau ti'a, e o Oia atoa ho'i te aroha. <sup>22</sup> Mai te reira atoa, o Oia te « Atua ti'a hope roa » e o Oia atoa ho'i te Atua aroha hope roa. <sup>23</sup> E no reira, e faairoro te Faaora i te mau mea atoa ei mea ti'a. Aore parau ti'a ore i roto i te tahuti nei e vai noa'tu, te pohe atoa ho'i, inaha, Na'na e faati'a faahou mai i te ora. Aore tino pêpê, aore tino huma, aore haavareraa e hamani-ino-raa e ore e aufauhia i te hopea maoti To'na parau ti'a hope e To'na aroha hope.

Ia au i teie taipe, e ti'a'utu tatou paatoa i mua Ia'na e to tatou oraraa, ta tatou mau ma'itiraa e ta tatou mau ohipa, e tae noa'utu i to tatou mau mana'o. No te mea ua faaora Oia ia tatou mai te Hi'araa, Na'na atura ia to tatou ora. Ua parau Oia :

« Inaha, ua horo'a'utu vau ita'u evanelia ia outou, e o teie te evanelia ta'u i horo'a'utu ia outou, I haere mai au i roto i teie nei ao e rave i to te Metua hinaaro, o ta'u Metua i tono mai ia'u :

« I tono mai ta'u Metua ia'u ia faateiteihia vau i ni'a i te satauro ; e ia oti ta'u faateiteiraahia i ni'a i te satauro ra, ia ume mai au i te mau taata atoa ra ia'u ; e mai ia'u i faateiteihia i ni'a e te taata ra, oia atoa e faateiteihia te taata i ni'a e te Metua, ia ti'a mai ratou i mua ia'u ia haavâhia i ta ratou mau ohipa ».<sup>24</sup>

A feruri na i te tahi taima i te auraa no te Ti'a-faahou-raa ei pahono-hope-roa-raa i te parau no te hiro'a mau o Iesu no Nazareta e i te mau pato'iraa feruriraa hohonu a te taata e i te mau uiraa rahi no ni'a i te oraraa. Mai te peu ua ti'a faahou mai ihoa Iesu, te auraa ra, e taata hanahana Oia. Aita to te taata tahuti iho e mana i roto ia'na no te ho'i faahou mai i te ora i muri mai i te pohe. E no te mea ua ti'a faahou mai Oia, e ere atura ia Iesu i te hoê noa tamuta, te hoê noa orometua, te hoê noa rabbi e te hoê noa peropheta. E no te mea ua ti'a faahou mai Oia, titauhia ia ia Iesu ia riro ei Atua, oia ho'i te Tamaiti Fanau Tahī a te Metua.

E no reira, e parau mau Ta'na i haapii ; eita te Atua e haavare.<sup>25</sup>

E no reira, o Oia te Hamani o teie nei ao, mai Ta'na i parau.<sup>26</sup>

E no reira, e parau mau te parau no te ra'i e no hade, mai Ta'na i haapii.<sup>27</sup>

E no reira, te vai ra te hoê ao varua Ta'na i haere atu i muri mai i To'na pohe.<sup>28</sup>

E no reira, e ho'i faahou mai Oia, mai ta te mau melahi i parau,<sup>29</sup> no te « faatere tino roa i teie nei ao ».<sup>30</sup>

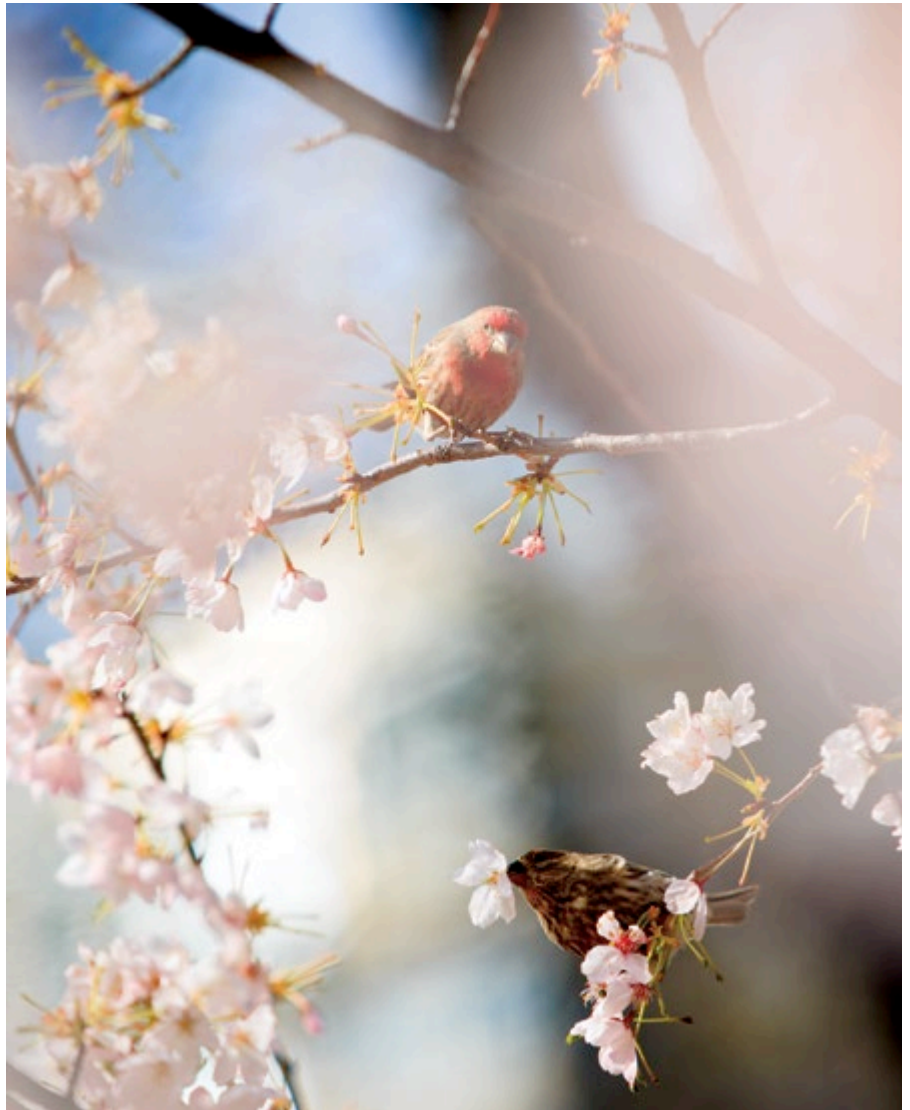
E no reira, te vai ra te hoê Ti'a-faahou-raa e te hoê haavâraa hopea no te taatoaraa.<sup>31</sup>

No te mea e parau mau te Ti'a-faahou-raa o te Mesia, ua mure

atura ia te parau no te feaaraa i te puai rau, te ite rau e te auu maitai ho'i o te Atua te Metua—Tei horo'a mai i Ta'na Tamaiti Fanau Tahī no te faaora i teie nei ao. Aita faahou e niu no te feaaraa i te auraa e te fa o te oraraa. Inaha ho'i, o Iesu Mesia ana'e te i'oa e aore râ te e'a e tae mai ai te faaoraraa i te taata nei. E parau mau te aroha o te Mesia, no te faafana'oraa i te faaoreraa hara e te tamâraa i te taata hara e tatarahapa nei. E ohipa hau atu te faaroo i te hoê noa mana'o o te feruriraa e aore râ te hoê hamaniraa na'na. Te vai nei te parau mau rahi e te papû, e te vai nei te mau faatureraa papû e te tau i ore i te pae morare mai tei haapiihia e Ana.

No te mea e parau mau te Ti'a-faahou-raa o te Mesia, ua riro

atura ia te tatarahaparaa i te ofatiraa i te hoê noa'utu ture e i te tahi noa'utu mau faaueraa Na'na, ei ohipa matara i te taata e te ru. E mea papû te mau semeio a te Faaora, mai Ta'na atoa parau fafau i Ta'na mau pipi e, e riro ratou i te rave atoa i te reira e hau atu â.<sup>32</sup> E no reira, e mana papû Ta'na autahu'araa, no te « haapa'o i te evanelia e o te mau ho'i i te taviri no te mau parau aro no te basileia, oia ia te taviri no te ite i te Atua. No reira, i roto i te mau oro'a no te reira, te mana no te huru Atua e faa'itehia mai ai ».<sup>33</sup> No te papû o te Ti'a-faahou-raa o te Mesia, e ere atura te pohe i to tatou vairaa hopea, e noa'utu â e amu te mau to'e i to tatou nei tino, « e hi'o â [tatou] i te Atua i roto i [to tatou] tino nei ».<sup>34</sup>







Te parau nei te peresideni Thomas S. Monson i te hoê parau a Robert Blatchford, a 100 matahiti i teie nei, « i roto i ta'na buka, *God and My Neighbor*, te aro u'ana nei i te mau ti'aturiraa Keresetiano fariihia, mai te Atua, te Mesia, te pure, e te tahuti ore. Ua faa'ite papû oia e : 'te parau nei au e, ua faa'ite papû vau i te mau mea atoa ta'u i hinaaro i te faa'ite papû ma te hope roa e ma te pautuutu, e aita e Kerisetiano, noa'tu to'na rahi e aore râ, to'na maramarama, e nehenehe e pahono i ta'u mau pato'iraa e aore râ, e faatapitapi i ta'u mau pato'iraa'. Ua haati oia ia'na i te hoê paruru ti'aturi ore. I muri iho, ua tupu mai te hoê mea maere rahi. Inaha, ua haruru to'na patu i [raro] i te repo... E ua vai taahaa noa oia ma te paruru ore. Ua haamata mârû noa oia i te hoi i roto i te faaroo ta'na i pato'i e i faaaoaoa. E aha te mea i faatupu i teie tauraa rahi i ni'a ia'na ? *Ua pohe ta'na vahine*. Ma te aau oto, ua haere atu oia i roto i te piha tei reira te vairaa o to'na tino pohe. Ua hi'o faahou a'era oia i te mata o ta'na i here roa. Ia haere mai oia i rapae, na o atura i te hoê hoa, 'ona, e ere râ ona. Ua tau i te mau mea atoa. Te hoê mea te vai noa na i reira na mua a'e nei, ua afa'i-ê-hia ia. E ere faahou oia mai tei matauhia. E aha atu â te nehenehe e haere mai te mea e, e ere te varua ? »<sup>35</sup>

Ua pohe mau anei te Fatu e ua ti'a faahou mai ? E. « Te mau parau tumu

no to tatou haapa'oraa o te iteraa papû ia o te mau aposetolo e te mau peropheta, no ni'a ia Iesu Mesia, e ua pohe Oia, ua tanuhia Oia, e ua ti'afaahou mai i te toru o te mahana, e ua haere atu i ni'a i te ra'i; e te tahi atu mau mea atoa no ni'a i to tatou haapa'oraa e mau hu'ahu'a ana'e ia no te reira ».<sup>36</sup>

Mai te fatataraa mai te tohuraa no te fanauraa o Iesu, ua ti'aturi mau te tahi i rotopu i te mau ati Nephi e te mau ati Lamana i tahito ra, e ua feaa râ te rahiraa. I te taima ti'a, ua tae mai te tapa'o no To'na fanauraa—te hoê mahana e te hoê pô aita râ e poiri—e ua ite pauroa ratou.<sup>37</sup> Mai te reira atoa i teie mahana, te vai ra te ti'aturi mau ra i te Ti'a-faahou-raa mau o te Mesia, e te vai ra te feaa ra e aore râ te ti'aturi ore ra. Ua ite râ te tahi mau pu'eraa. E i te taima ti'a, e riro te mau mata atoa i te hi'o atu e e ite mai te taatoaraa ; e oia mau, « e pi'o ho'i te mau turi atoa i raro, e fa'i ho'i te mau vaha atoa i mua ia'na ra ».<sup>38</sup>

E tae noa'tu i tera taima, e ti'aturi au i te parau a te mau taata atoa tei ite i te Ti'a-faahou-raa o te Faaora, mai itehia, teie mau ohipa i tupu e to ratou ra mau iteraa papû, i roto i te Faufaa Apî—no Petero e to'na mau hoa no te Tino Ahuru Ma Piti, no Maria i Magadala te aau mâ, e te vai atura. E ti'aturi au i te mau iteraa papû i roto i te Buka a Moromona—no

Nephi te aposetolo e te nahoa rahi i te fenua no Bounetifula, e te vai atura. E e ti'aturi au i te iteraa papû o Iosepha Semita e o Sidene Rigidoni, tei parau i muri iho e rave rahi iteraa papû i te iteraa rahi o teie nei tau tuuraa hopea, « Oia ho'i te ora nei oia ! No te mea ua ite mata'tura maua ia'na ».<sup>39</sup> I mua i To'na mata ite i te mau mea atoa, te ti'a nei au ei ite, no te faa'ite e, o Iesu no Nazareta te Taraehara tei ti'a faahou mai, e te faa'ite papû nei au i te mau mea atoa e pee nei i te *ohipa* no To'na Ti'a-faahou-raa. Ia farii mai outou i te mana'o papû e te parau tamahanahana o teie nei iteraa papû, o ta'u ia pure i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

#### TE MAU NOTA

1. Luka 24:5-7.
2. Mataio 28:6-7.
3. Ioane 20:2.
4. Ioane 20:5, 7.
5. Ioane 20:8, 9.
6. Ioane 20:13.
7. Ioane 20:15.
8. James E. Talmage, *Jesus the Christ*, 3rd ed. (1916), 681.
9. Hi'o Luka 24:34; 1 Korinetia 15:5.
10. Hi'o Mareko 16:12; Luka 24:13-35.
11. Luka 24:39.
12. Luka 24:41.
13. Hi'o Luka 24:42-43.
14. Te Ohipa 1:8.
15. Hi'o 3 Nephi 11:14-15.
16. 3 Nephi 11:16-17.
17. Ioane 5:26.
18. Ioane 10:17-18.
19. Hi'o Exodo 3:14.
20. 1 Korinetia 15:21-22.
21. *The Neal A. Maxwell Quote Book*, ed. Cory H. Maxwell (1997), 287.
22. Hi'o 1 Ioane 4:8.
23. Alama 42:15; hi'o atoa Mosia 15:8-9.
24. 3 Nephi 27:13-14.
25. Hi'o Enosa 1:6.
26. Hi'o, ei hi'oraa, 3 Nephi 9:15.
27. Hi'o, ei hi'oraa, Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 76.
28. Hi'o Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 138.
29. Hi'o Te Ohipa 1:10-11.
30. Te mau Hiro'a Faaroo 1:10 ; hi'o atoa Topical Guide, « Jesus Christ, Millennial Reign ».
31. Hi'o, ei hi'oraa, 2 Nephi 9:15.
32. Hi'o Ioane 14:12.
33. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 84:19-20.
34. Ioba 19:26.
35. Thomas S. Monson, « Ua ite au te ora nei to'u Faaora ! » *Liahona*, Me 2007, 23.
36. *Te Mau Haapiiraa a te Mau Peresideni o te Ekalesia : Iosepha Semita* (2007), 57.
37. Hi'o 3 Nephi 1:15-20.
38. Mosia 27:31.
39. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 76:22-23.